

SE-126

September-2020

M.A., Sem.-IV

511 : Gujarati

(અનુવાદ વિજ્ઞાન અને અપઠિત રચનાઓ)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

- (1) વિભાગ-1 : આઠ પ્રશ્નોમાંથી ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ લખો.
 (2) વિભાગ-2 : પ્ર-9માં માત્ર પ્રમાણે ઉત્તર લખો.

વિભાગ - 1

1. અનુવાદની મુખ્ય વ્યાખ્યાઓ આપી, તેના સ્વરૂપની વિશેષતાઓની ચર્ચા કરો. 14
2. અનુવાદની આવશ્યકતા અને ઉપયોગીતા વિશે વિસ્તૃત નોંધ તૈયાર કરો. 14
3. અનુવાદની વિભાવના સ્પષ્ટ કરી, તેના પ્રકારોની ચર્ચા કરો. 14
4. અનુવાદ વિજ્ઞાન, કળા કે કૌશલ્ય ? અંગે વિદ્વાનોના મતની સ્પષ્ટતા કરો. 14
5. નીચેના દરેક વિભાગનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ કરો : (બંને)
 - (1) અંગ્રેજીમાંથી ગુજરાતીમાં અનુવાદ કરો : 7

‘This crow is a terrible bird.’ Bapuji’s prejudice against crow was well – known, ‘Any time, it would make its cawing in the quiet night and disturb the sleep – really dirty bird !’ He believed that crow should not build the nest around the home and therefore never permitted to grow Neem tree in the compound.
 - (2) હિન્દીમાંથી ગુજરાતીમાં અનુવાદ કરો : 7

खेती-बारी के समय, गाँव के किसान सिरचन की गिनती नहीं करते । लोग उसको बेकार ही नहीं, ‘बेगार’ समझते हैं । इसलिए, खेत-खलिहान की मजदूरी के लिए कोई नहीं बुलाने जाता है सिरचन को । क्या होगा उसको बुलाकर ? दूसरे मजदूर खेत पहुँचकर एक-तिहाई काम कर चुकेंगे, तब कहीं सिरचन राय हाथ में खुरपी डुलाता हुआ दिखाई पड़ेगा – पगदण्डी पर तौल-तौलकर पाँव रखता हुआ, धीरे-धीरे । मुफ्त में मजदूरी देनी हो तो और बात है ।
6. સંસ્કૃત શ્લોકોનું ગુજરાતીમાં અનુવાદ કરો : (બંને)
 - (1) (અ) सत्यमेव जयते, नानृतम्, सत्येन पन्था विततो देवयानः । 7

येनाक्रमन्ति ऋषयो ह्याप्तकामा
यत्र तत् सत्यस्य परमं निधानम् ॥

- (બ) ધર્મ ચરત માઠધર્મ, સત્યં વદત નાનૃતમ્ ।
દીર્ઘં પશ્ચત મા હ્રસ્વં, પરં પશ્યત માઠપરમ્ ॥
- (2) (અ) ઉપકારાન્ સ્મરેન્નિત્યમ્ અપકારાંશ્ચ વિસ્મરેત્ । 7
શુભે શૈઘ્ર્યં પ્રકુર્વીત અશુભે દીર્ઘસૂત્રતા ॥
- (બ) કામધેનુગુણા વિદ્યા હ્યકાલે ફલદાયિની ।
પ્રવાસે માતૃસદૃશી વિદ્યા ગુપ્તં ધનં સ્મૃતમ્ ॥
7. 'ચેખોવની શ્રેષ્ઠ વાર્તાઓ' સંગ્રહનું સમીક્ષાત્મક મૂલ્યાંકન કરો. 14
8. 'ચેખોવની શ્રેષ્ઠ વાર્તાઓ' સંગ્રહની શ્રેષ્ઠવાર્તા તરીકે 'છ નંબરનો વોર્ડ' વાર્તાની સમીક્ષા કરો. 14

વિભાગ - 2

9. નીચેના સોળ પ્રશ્નોમાંથી આઠ પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં આપો : 8
- (1) મેઘાણીના અનુવાદોને ઉમાશંકર જોશી કયા નામે ઓળખે છે ?
 - (2) 'Translation' અંગ્રેજી શબ્દનો ગુજરાતી પર્યાય શબ્દ આપો.
 - (3) 'અનુવાદ સિદ્ધાંત અને સમીક્ષા' કૃતિના સંપાદકનું નામ આપો.
 - (4) અનુવાદના અર્થ સંદર્ભે કેટલા પ્રકારો પાડવામાં આવ્યા છે ?
 - (5) અનુવાદ પ્રક્રિયાના કેટલા સોપાન છે ?
 - (6) 'અનુવાદ' કઈ ભાષાનો શબ્દ છે ?
 - (7) 'Yesterday I saw a film.' આ વિધાનનું ગુજરાતીમાં અનુવાદ કરો.
 - (8) 'उपाध्याय' હિન્દી શબ્દનો ગુજરાતી પર્યાય શબ્દ આપો.
 - (9) 'नाटकं ख्यातवृत्तं' નો ગુજરાતીમાં અનુવાદ કરો.
 - (10) 'Free Translation' અંગ્રેજી શબ્દનો ગુજરાતી પર્યાય શબ્દ આપો.
 - (11) ડૉ. રાગીન અને ઈવાન ડીમીટ્રીય કઈ વાર્તાના પાત્રો છે ?
 - (12) 'ધ કોરસગર્લ' વાર્તાનું ગુજરાતી શીર્ષક જણાવો.
 - (13) 'અફસોસ' વાર્તાના નાયકનું નામ આપો.
 - (14) 'કારકુનનું મૃત્યુ' વાર્તામાં આવતા સંદેશા-વ્યવહાર ખાતાના મુલકી જનરલનું નામ આપો.
 - (15) 'વાન્કા' વાર્તાના નાયકનું નામ આપો.
 - (16) ચેખોવ કયા દેશનો વાર્તાકાર છે ?